

ขอเลข 13 หลักเพราะจะตามไปยึดเงินได้ไหม

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารยังมีอีกหน้าที่หนึ่งในการตอบข้อหารือกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีหนังสือไปหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วยเรื่องนี้น่าสนใจว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งปกติจะได้รับความคุ้มครอง แต่กรณีนี้สามารถเปิดเผยได้เมื่ออ่านแล้วหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ครับ

เรื่องนี้กรมบังคับคดีได้หารือว่า ได้มีหนังสือไปถึงกรมบัญชีกลางเพื่อขอให้แจ้งเลขประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ที่ถูกอายัดเงินบำนาญให้กับกรมบังคับคดี เนื่องจากปัจจุบันกรมบัญชีกลางจะส่งเงินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายทั้งจำนวนที่ถูกอายัดเงินบำนาญเข้าบัญชีเงินฝากของกรมบังคับคดี และข้อมูลการเคลื่อนไหวบัญชีธนาคารที่กรมบังคับคดีได้รับจากธนาคารก็ไม่มีเลขประจำตัวประชาชนหรือแม้แต่ชื่อลูกหนี้มีเพียงจำนวนเงินที่ตรวจสอบให้ตรงกันเท่านั้น หากได้เลขประจำตัวประชาชนไปกรมบังคับคดีจะสามารถทำงานและบริการประชาชนได้เร็วขึ้น รวมทั้งออกไปเสร็จรับเงินได้โดยไม่ต้องรอทะเบียนจ่ายตรง ลดความผิดพลาดการรับเงิน และจ่ายเงิน เมื่อเป็นเช่นนี้จะเป็นการที่กรมบังคับคดีขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ หรือไม่ และกรมบัญชีกลางสามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้ได้หรือไม่ ประเด็นหารือก็มี ๒ ประเด็นนี้แหละครับ

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาเห็นว่าข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของผู้รับบำนาญเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคลที่ถูกอายัดเงินบำนาญ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ซึ่งโดยปกติการเปิดเผยต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ คือต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลนั้นก่อน หรือเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ (๑) - (๙) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้ ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อใช้ปฏิบัติตามหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านวางแผน สำมะโนต่างๆ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดีเปิดเผยเพื่อป้องกัน หรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล และต่อศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลดังกล่าว รวม ๘ - ๙ คนนี้แหละครับ การที่กรมบังคับคดีขอข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของลูกหนี้ที่ถูกอายัดเงินบำนาญจากกรมบัญชีกลางเพื่อดำเนินการอายัดเงินบำนาญของลูกหนี้ในคดีล้มละลาย เป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของกรมบังคับคดี ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทำให้สามารถดำเนินการได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ลดความผิดพลาดการรับเงินและจ่ายเงินค่าเลี้ยงชีพให้ลูกหนี้ได้อีกด้วย ดังนั้นกรมบัญชีกลางจึงสามารถเปิดเผยข้อมูลเลขประจำตัวประชาชนของบุคคลผู้รับบำนาญที่ถูกอายัดเงินบำนาญในคดีล้มละลายให้แก่กรมบังคับคดีได้ตามมาตรา ๒๔ (๘) คือ ต่อศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อมูลดังกล่าว

การไม่มีหนี้ เป็นลาภอันประเสริฐครับ เกษียณไปแล้วยังโดนตามยึดเงิน ขอให้ข้าราชการรุ่นใหม่ๆ ใช้ชีวิตแบบพอเพียง อย่าเอาตัวเองไปเทียบกับหน่วยงานที่มีเงินเดือนสูง มีโบนัสสิ้นปีเราก็จะอยู่ได้อย่างมีความสุข ต้องการหารือ ปรัชญาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” (หารือ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๙)

เงินกองทุนของหน่วยงาน ก็เปิดเผยได้ครับ

การบริหารเงินไม่ใช่เรื่องง่ายครับ โดยเฉพาะเงินที่ไม่ใช่เงินส่วนตัว แต่ถ้าบริหารอย่างถูกต้องตามระเบียบ มีความโปร่งใสพร้อมให้ร่วมตรวจสอบได้ก็จะเป็นประโยชน์หลายฝ่ายครับ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ มีเรื่องอุทธรณ์รวม ๒๑ เรื่อง เรื่องนี้ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องที่น่าสนใจครับ

เรื่องนี้นางดอกคำดวงซึ่งเป็นผู้บริหารระดับหนึ่งได้มีหนังสือ ๒ ฉบับไปถึงผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม และประธานคณะกรรมการองค์การเภสัชกรรมเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ข้อมูลการรับ - จ่ายเงินในบัญชีกองทุนดอกพิกุล ย้อนหลัง ๒ ปี และเอกสารการรับเข้า และการเบิกจ่ายเงินย้อนหลัง ๒ ปี ต่อมาองค์การเภสัชกรรมมีหนังสือแจ้งนางดอกคำดวงว่า เงินกองทุนดอกพิกุลไม่ใช่งบประมาณราชการ เอกสารที่เกี่ยวข้องของกองทุนจึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ นางดอกคำดวงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

นางดอกคำดวงชี้แจงเหตุผลที่ต้องการข้อมูลข่าวสารว่า ตนเองเห็นว่า พนักงานขององค์การเภสัชกรรมทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกองทุนฯ แต่การเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบ และยังมีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า มีการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีใบเสร็จไปแสดง และหากจะว่าไม่ใช่เงินราชการ แต่ก็เป็นเงินที่ใช้จ่ายในกิจการขององค์การเภสัชกรรม คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ก็เป็นพนักงานองค์การฯ ข้อมูลทั้งหมดอยู่ในความครอบครองและควบคุมดูแลโดยองค์การเภสัชกรรม ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงเป็นหน่วยงานของรัฐ ข้อมูลข่าวสารที่ขอทั้ง ๒ รายการ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการด้วยฝ่ายผู้แทนองค์การเภสัชกรรมก็ชี้แจงว่า ที่มาของเงินกองทุนดอกพิกุลนั้น เดิมเป็นกองทุนสนับสนุนการกีฬา และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การเภสัชกรรม แต่มีรายจ่ายบางรายการที่เบิกจากองค์การฯ ไม่ได้ จึงตั้งกองทุนดอกพิกุลขึ้น และโอนทรัพย์สินกองทุนกีฬาเข้าเป็นของกองทุนดอกพิกุล มีคณะกรรมการบริหารที่แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม รายได้มาจากการแข่งขันกอล์ฟ เงินกองทุนจึงเป็นเงินนอกงบประมาณการเบิกจ่ายก็ไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ สำหรับข้อมูลข่าวสารที่นางดอกคำดวงมีคำขอนั้นก็ไม่ได้เป็นความลับ เปิดเผยได้ แต่ที่ปฏิเสธเพราะต่อไปอาจมีผู้ขอข้อมูลดังกล่าวมากขึ้น และอาจเป็นปัญหาในองค์กรได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฟังทั้งสองฝ่ายแล้วมีประเด็นพิจารณาว่า ตั้งใจอ่านนะครับ ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ ซึ่งจากข้อเท็จจริงองค์การเภสัชกรรมเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ และกองทุนดอกพิกุลจัดตั้งขึ้นตามระเบียบขององค์การเภสัชกรรมว่าด้วยกองทุนดอกพิกุล พ.ศ. ๒๕๔๖ มีวัตถุประสงค์ การควบคุมดูแล ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลขององค์การเภสัชกรรมจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ แล้วจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่? คณะกรรมการวินิจฉัยเห็นว่า ข้อมูลการรับ-จ่ายเงินในบัญชีกองทุนดอกพิกุล ไม่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ ที่ไม่ต้องเปิดเผย แต่การเปิดเผยให้พนักงานทราบ จะแสดงให้เห็นความถูกต้องโปร่งใสการรับ-จ่ายเงินกองทุน จึงวินิจฉัยให้องค์การเภสัชกรรมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งสองรายการ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นางดอกคำดวง

นี่ก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องครับที่ใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ถ้าเพื่อความโปร่งใสในการบริหารเงินแล้ว ต้องเปิดเผยได้ครับ ต้องการหาหรือปรึกษาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการติดต่อได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๐ www.oic.go.th “เราพร้อมเปิดเผย เปิดเผย และเปิดเผย” (สค ๓๘/๒๕๕๘)